5 Ambtelijke slagkracht

Wat zien we?

Geen of onvoldoende ambtelijke capaciteit bij gemeenten voor ondermijning; onvoldoende samenwerking met andere afdelingen; vaak onvoldoende draagvlak bij Management Teams.

Handreikingen

- Capaciteit en middelen in overeenstemming brengen met omvang problematiek.
- Draag zorg voor een integrale, verankerde ondermijningsaanpak binnen gemeente (met veiligheid, handhaving, sociale zaken, economie, milieu en openbare ruimte).
- Awareness-trainingen ondermijning.

6 Eén overheid

Wat zien we?

Het belang van een gezamenlijke aanpak van ondermijning van gemeenten, provincies en partners is niet voor elke gemeente vanzelfsprekend.

Handreikingen

- Ga voor evidence-based gezamenlijk beleid.
- Onderken expliciet je eigen sterktes maar onderken ook je zwaktes en beleg deze bij anderen.

7 Bestuurlijke weerbaarheid

Wat zien we?

Onvoldoende robuust optreden tegen ondermijningsverschijnselen.

Handreikingen

- Aanwezigheid van een expliciet collectief, breed gedragen ‘basisnorm’, concrete maatregelen en randvoorwaarden.
- Acteer als één overheid: bestuurlijke drive en ambtelijke capaciteit in overeenstemming met elkaar. Treed de criminaliteit als één overheid tegemoet. Dat houdt ook in elkaar te allen tijde steunen en voor elkaar in de bres springen.

De toegevoegde waarde van de provincie

Wat zien we?

De vier provincies bevinden zich in vergelijkbare ontwikkelstadia wat betreft de ontwikkeling van een samenhangende provinciale inzet ten behoeve van de ondersteuning van de bestuurlijke aanpak. In Noord-Brabant zien we wel de hoogste mate van urgentie en betrokkenheid. Dit is verklaarbaar uit de intensiteit van de problematiek, en de manier waarop de commissaris van de Koning zijn rol invult.

De provincie Noord-Brabant voert meerdere, op het buitengebied gerichte, programma’s uit waaronder ‘Samen sterk in Brabant’ en ‘Samen tegen dumpen’. De ontwikkeling van één samenhangend beleid waarbij vanuit alle provinciale taakvelden gekeken wordt naar het vraagstuk van ondermijnende criminaliteit is echter nog te weinig ontwikkeld.

Handreikingen voor de provincie Noord-Brabant zijn:

- Breng meer samenhang in de provinciale aanpak, bijvoorbeeld in de vorm van een programmatische aanpak;
- Maak de aanpak breder: benut de bestaande beleids- en ontwikkelkracht van de provinciale beleidsterreinen;
- Pas de capaciteit van uitvoeringsorganisaties aan voor de benodigde oog- en oorfunctie;
- Voer coördinatie op doorvertaling en operationalisering van het programma Samen Sterk in Brabant;
- Ondersteun het lokaal instrumentarium met provinciaal instrumentarium op ruimtelijk, sociaal en economisch gebied. Gerichte financiële regelingen, beleids- en regelruimte.
- Biedt lokale besturen ‘verlengde organisatie’ aan in de vorm van projectorganisaties, detachering of als kennisplatform;
- Gebruik de handreikingen als een onderlegger voor het voeren van gesprekken met (clusters van) gemeenten over wat er beter kan;
- Ga als provincie ambtelijk en bestuurlijk het debat aan over mogelijkheden tot verbetering;
- Bouw de samenwerking met Zeeland, Gelderland en Limburg, op ambtelijk en bestuurlijk niveau, verder uit.

v.b.g. vereniging brabantse gemeenten

Provincie Noord-Brabant

BMC

Ondertussen in het buitengebied

Bestuurskracht en de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit



VeerKRACHTIG BESTUUR in Brabant

Op recreatieparken, in en rondom leegstaande gebouwen en andere onvoorziene plekken in het buitengebied speelt zich heel wat af dat gerekend moet worden tot (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit.

In het kader van het Programma Veerkrachtig Bestuur hebben de Vereniging van Brabantse Gemeenten en de provincie Noord-Brabant gezamenlijk onderzoek laten doen naar de aanpak van ondermijnende criminaliteit in het buitengebied uit oogpunt van bestuurskracht. BMC Advies heeft in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) het onderzoek uitgevoerd. Dit is het eerste themaonderzoek dat is afgerond waarbij bestuurskracht de focus is van het onderzoek.

Gezamenlijk is er het besef dat bestuurskracht nodig is om tot een doeltreffende aanpak te komen als het gaat om ondermijnende criminaliteit. Een problematiek die in toenemende mate vraagt om aandacht en inzet van de verschillende overheden ter bescherming van de samenleving. Er is gekozen voor het buitengebied omdat de activiteiten die zich daar voordoen vaak aan het zicht onttrekken.

De Brabantse gemeenten maar ook onze provincie Noord-Brabant worden aangespoord om vanuit bestuurskracht te kijken naar het eigen handelen en de wijze van organisatie van hun aanpak.
Bijgaand een aantal observaties uit de praktijk gekoppeld aan handreikingen voor de ontwikkeling van bestuurskracht.
Na het verschijnen van het rapport gaan de VBG en de provincie graag nader met u hierover in gesprek.

VeerKRACHTIG BESTUUR in Brabant

1 De basis: maatschappelijke coalities en weerbaarheid

Wat zien we?

Veel ondernemers in het buitengebied hebben het financieel moeilijk en zijn daardoor vatbaar voor criminele beïnvloeding. Daardoor zijn zij meer geneigd om gebouwen in gebruik te geven of om zelf criminele activiteiten te ontplooien.

Handreikingen

- Alert optreden: geen ruimte bieden aan criminaliteit.
- Actief stimuleren en faciliteren van reguliere ondernemersactiviteiten.
- Communiceren met ondernemers(organisaties) over de risico's van ondermijning.

2 Bestuurlijke verankering

Wat zien we?

Beperkt bestuurlijk draagvlak binnen gemeenten: te veel bestuurlijke éénpitters; onvoldoende integrale benadering; angst voor negatief gemeente-imago.

Handreikingen

- Ga voor een college brede aanpak.
- Haal de aanpak uit de veiligheidskolom en verbreed het.

3 Informatiepositie organiseren

Wat zien we?

Ondermijningssignalen uit het buitengebied worden niet of beperkt herkend.

Handreikingen

- Structurele inzet in het buitengebied.
- Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) inzetten in buitengebied en signalen bundelen in een gezamenlijk registratiesysteem.
- Gerichte awareness-trainingen voor professionals.
- Signalen van ondernemers en bewoners verzamelen, bij voorbeeld met 'Buiten Beter'-app.
- Reguliere fysieke contacten met ondernemers en bewoners onderhouden.

4 Instrumentarium op orde én inzetten

Wat zien we?

Bescheiden aanwezigheid gemeenten in buitengebied; instrumentarium is niet meegegroeid met de aard en omvang van de criminaliteit; onduidelijke resultaten ingezet instrumentarium.

Handreikingen

- Kritisch kijken naar effectiviteit van bestaand instrumentarium.
- Doorontwikkelen, delen en inzetten van beschikbare instrumenten.